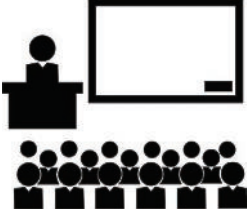

DOSTLUK

Sınıf İçi Etkinlikler

1. Etkinlik-Sanatta Dostluk
2. Etkinlik-Örnek Dostluk
3. Etkinlik-Atasözlerinde Dostluk
4. Etkinlik-Dostluktan Kardeşliğe
5. Etkinlik-Gelenekten Geleceğe Dostluk

6. Etkinlik-Gerçek Dost
7. Etkinlik-Garip Dostluk
8. Etkinlik-Koşulsuz Dostluk

Okul İçi Etkinlikler

Okul Dışı Etkinlikler

9. Etkinlik-Sokaktaki Dost
10. Etkinlik-İlham Kaynağım Dostlarım
11. Etkinlik-Adım Adım Dostluk

Aile ile İrtibatlı Etkinlikler

12. Etkinlik-Ahretlik

Etkinliğin Amacı	Sanat eserlerinden hareketle dostluk ve dostluğun önemi hakkında çıkarımda bulunabilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin sanat eserleri ile dostluk kavramı üzerinde çıkarımlarda bulunabilmeleri üzerinedir. Metin ve görseller etkileşimli tahtada açılarak öğrencilerden verilen sanat eserlerini yorumlamaları istenir. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmaları sağlanır.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Metni etkileşimli tahtada açınız. Öğrencilerden bilgi köşesini okumalarını isteyiniz.

Bilgi Köşesi

Sanatçılar, insan için önemli olan değer ve duyguları çağlar boyu eserlerine yansıtmışlardır. Doğu ve Batı'da dostluk kavramının işlendiği önemli sanat eserleri vardır. Özellikle edebiyatta ve resimde dostluk kavramı sıklıkla işlenmiştir. Mevlâna'nın "Mesnevi"si, Antoine De Saint Exupery'nin "Küçük Prens"i edebiyat alanında; Pablo Picasso'nun "Dostluk" tablosu ve çeşitli Türk hattatlarının levhaları görsel sanatlar alanında bu duruma örnek verilebilir.

Yazar tarafından hazırlanmıştır.

2. Öğrencilerin görsellerle dostluk kavramı arasında bağlantı kurarak çıkarımlarda bulunmalarını sağlayınız.

Görsel 1

- a) "Küçük Prens" adlı kitapta yer alan "Ölene kadar sorumlusun gönül bağı kurduğun her şeyden, dedi tilki." sözünden yola çıkarak görseli yorumlayınız.

Görsel 2

- b) Pablo Picasso'nun "Dostluk" adını verdiği tabloyu inceleyiniz. Bu tabloda dostlardan birinin eli diğerinin omzunda resmedilmiştir. Tabloyu dostluk teması çerçevesinde yorumlayınız.

Görsel 3

- c) Görsel 3'te verilen "Dost istersen Allah yeter." sözünü yorumlayınız.

SANATTA DOSTLUK

1

Sınıf İçi Etkinlik

- ç) *Mevlâna, Yunus Emre, Hacı Bektaş Veli gibi ünlü mutasavvıfların "Allah dostu" olarak nitelendirilmelerinin sebebi neler olabilir? Bu mutasavvıfların insanlara ve yaratıcıya karşı tutumları bağlamında düşüncelerinizi belirtiniz.*

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Dostluk kavramının sanatın önemli temalarından biri olduğunu fark ederim.		
Dostlukta karşılıklı emeğin önemine inanırım.		
Dostlarla zaman geçirmenin dostluğu pekiştirdiğini bilirim.		
Dostluğun farklı yollarla ifade edilebileceğini bilirim.		
Dostluğun sorumluluk gerektirdiğini düşünürüm.		

Sınıf İçi Etkinlik

2

ÖRNEK DOSTLUK

Etkinliğin Amacı	Bir dostta bulunması gereken özellikleri fark edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, tarihte yaşanan dostluk örneklerinden yararlanarak gerçek bir dostta bulunması gereken özellikleri öğrencilerin fark etmeleri için geliştirilmiştir. Metinler etkileşimli tahtaya yansıtılır. Öğrencilerden sorulara sözlü olarak cevap vermeleri istenir. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmaları sağlanır.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Öğrencilerin soruyu cevaplamalarını sağlayınız. Cevapları tablodaki ilgili yerlere yazınız.

a) *Dost olarak kabul ettiğiniz birinde **olması** ve **olmaması** gereken özellikler nelerdir? Örnek vererek açıklayınız.*

Dostta Olması Gereken Özellikler	Dostta Olmaması Gereken Özellikler

2. Örnek olayları etkileşimli tahtada açarak öğrencilere okutunuz.

DOST VEVALIDIR

Hiz. Muhammed (s.a.v.) peygamberliğinin ilk gününden itibaren hep yanında olan, başkaları onu yalanlarken hiç tereddüt etmeden tasdik eden, en büyük destekçisi, çilelerle dolu hicret yolculuğunda yol arkadaşı Ebu Bekir'e (r.a.) gösterdiği vefakârlık ile bize örnek olmuştur. Bir gün ashabına hitaben, "Şüphesiz ki Allah, beni size peygamber göndermişti. Bunu size tebliğ ettiğimde hiçbiriniz beni tasdik etmemiştiniz. Halbuki Ebu Bekir, 'Doğru söyledin.' diyerek beni tasdik etmiş ve bana canıyla malıyla yâr ve yardımcı olmuştu." buyurarak ona verdiği değeri ifade etmiştir.

Buhârî, FedâilüAshâbi'n-Nebî, 5

Örnek Olay 1

Örnek Olay 2

DOSTUNA DESTEK OLUR

Hicret zamanında Mekkeli müşrikler, Hiz. Muhammed'e (s.a.v.) suikast düzenlemeyi planlamıştı. Zira onun da Mekke'den ayrılıp Medine'ye hicret etmesi, kendilerini gerçekten zor durumda bırakabilirdi. Hiz. Peygamber, müşrikleri yanıltmak amacıyla o gece Hiz. Ali'yi kendi döşeğine yatırdı. Hiz. Ali ise Hiz. Peygamber'in emrini hiç tereddüt etmeden -ki öldürülmeyi de göze almış olarak- yerine getirmiş, o geceyi Hiz. Peygamber'in örtüsüne bürünerek onun döşeğinde geçirmişti.

Güngör Aksu (2018), Hazret-i Ali'nin Hazret-i Peygamber'e Vekâleti. İslam Tarihi Araştırmaları Dergisi

Örnek Olay 3

DOST FEDAKÂRDIR

Sevr Mağarası'nda Hiz. Muhammed'in (s.a.v.) uyuduğu sırada Hiz. Ebu Bekir zararlı haşerat vb. onu ısırmasın diye duvardaki delikleri yırttığı gömleğiyle kapatmış, bir delik açık kalınca ona da ayak parmağını koymuştu. O delikten bir yılan Hiz. Ebu Bekir'in ayağını ısırınca canı acımasına rağmen vefakârlığı nedeniyle Hiz. Muhammed'i (s.a.v.) uyandırmamak için sabretmeye devam etmişti. Acı öyle şiddetli hâle gelmişti ki gözlerinden akan yaşlar Hiz. Muhammed'in (s.a.v.) yanağına damlayıp onu uyandırmıştı.

<https://islamansiklopedisi.org.tr/sevr-magarasi>

Örnek Olay 4

DOST GÜVENİLİRDİR

Hiz. Muhammed (s.a.v.) gençlik yıllarını da toplumun güvenine layık olarak geçirmiş ve onun bu dönemde meydana gelen birtakım olumsuz olayların içinde yer almayışı toplumun ona olan güvenini daha da artırmıştır. Dostları ona o kadar güvenmişlerdir ki Hiz. Ebu Bekir, "Eğer bunu o söylüyorsa doğrudur." diyerek dostu olan Hiz. Muhammed'e (s.a.v.) güvenini ortaya koymuştur.

<https://dergi.diyonet.gov.tr/makaledetay.php?ID=30721>

Sınıf İçi Etkinlik

2

ÖRNEK DOSTLUK

- a) *Metinlerdeki dostluk örnekleri ile dostlarınız arasında benzer özellikler görüyor musunuz? Örnek vererek açıklayınız.*
3. Öğrencilerin "Benim Dostum" adlı bölümü doldurmalarını isteyiniz. Kendilerine dost olarak seçtikleri kişinin özelliklerini ve davranışlarını örnek vererek yazmalarını sağlayınız. Yazılan metinlerden birkaçını sınıfta okuyunuz.

BENİM DOSTUM

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Dostluk kavramını tanımlayabilirim.		
İyi bir dostta bulunması gereken özellikleri bilirim.		
Dostluğun karşılıklı saygı ve sevgi üzerine kurulacağına inanırım.		
Dostlarıma karşı anlayışlı olurum.		
Dostlarımin benim düşünce ve davranışlarıma karşı anlayışlı olmalarını beklerim.		

ATASÖZLERİNDE DOSTLUK

3

Sınıf İçi Etkinlik

Etkinliğin Amacı	Dostluk değerinin dil ve kültüre yansıyan yönlerini fark edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, dostluk değerinin önemini atasözleriyle öğrencilere kavratmak için hazırlanmıştır. Etkinlik etkileşimli tahtada açılır. Verilen yönergeler uygulanır. Kontrol listesinin doldurulması sağlanır.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Tabloyu etkileşimli tahtada açınız. Öğrencilerden metin/örnek olaylarla ilgili atasözlerini bulmalarını ve atasözleriyle ilgili ana fikre uygun bir metin/örnek olay anlatmalarını isteyiniz.

Atasözü	Metin/Örnek Olay
Her şeyin yenisi, dostun eskisi.	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
	<p>Ali, anne ve babasını kaybettikten sonra köyüne hiç gitmemişti. Bir işi için köyünün bulunduğu ilçeye gitmesi gerekiyordu. Küçük bir ilçeydi. Aklından "Köyüme de uğrayayım." diye geçirdi. İlçe- de olan işlerini akşama kadar bitirdi ve köyüne doğru yola çıktı. Akrabalarını da ziyaret edecek olmanın heyecanı içindeydi. Yolda giderken arabası bozuldu. Arkadan bir traktör yaklaştı. Bir sorun mu var?" dedi, yaşlı bir adam. Ali de aracın arıza yaptığını söyledi. "Kimsin?", "Nerelisin?" gibi sorularla tanıştıkları zaman yaşlı adam Ali'nin, askerlik arkadaşı Halis'in oğlu olduğunu anladı. Ali'ye büyük bir muhabbet duydu ve Ali'yi evinde misafir etti. Gece boyu Ali'ye babasıyla yaşadıklarını anlattı. Ali ve yaşlı adam dost olmuşlardı.</p>
Akıllı düşman akılsız dosttan hayırlıdır.	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

Atasözü	Metin/Örnek Olay
	Ahmet ve Hasan sıkı dostlardır. Aynı sınıfta öğrenci olmaları dostluklarını güçlendirmiştir. Bir gün Ahmet sınıftan bir arkadaşını incitmiştir. Kendisinin haklı olduğunu düşündüğü için sürekli sınıftaki arkadaşının üzerine gitmiştir. Sonunda bu duruma dayanamayan Hasan, Ahmet'e davranışının yanlış olduğunu ve haksızlığını söylemiştir. Bunları dostu Hasan'dan duymak Ahmet'e acı gelmiştir. Bununla birlikte geriye dönüp düşündüğünde Hasan'ın söylediklerinin doğru olduğunu da kabul etmiştir.
Dost kara günde belli olur.	
	Ayşe ve Halil sıkı dostlardır. Anaokulundan liseye kadar Halil'le aynı okulda okumuşlardır. Ayşe arkadaşlarının kendisine yönelttiği eleştirilere dayanamamakta ve onlara ters cevaplar vermektedir. Kimsenin eleştirilerini dikkate almayan Ayşe, biraz Halil'in eleştirilerini kabullenip davranışlarını düzeltmeye çalışmıştır.
Kusursuz dost arayan dostsuz kalır.	
	Mehmet ve Büşra yakın arkadaşlardır. Birbirlerinin dertlerini paylaşmakta ve birbirlerine her zaman arka çıkmaktadırlar. Mehmet veya Büşra'dan biri yanlış yaptığı zaman birbirlerine yanlışlarını açıkça söylemektedir.

2. Öğrencilerin atasözlerimiz gibi mesaj içeren ve dikkat çekici bir özlü söz yazmalarını sağlayınız. Bu özlü sözü neden yazdıklarını açıklamalarını isteyiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bu özlü sözü yazdım çünkü

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Öğrencilerin yazmış oldukları özlü sözü okumalarını ve sınıf panosuna asmalarını isteyiniz.

KONTROL LİSTESİ

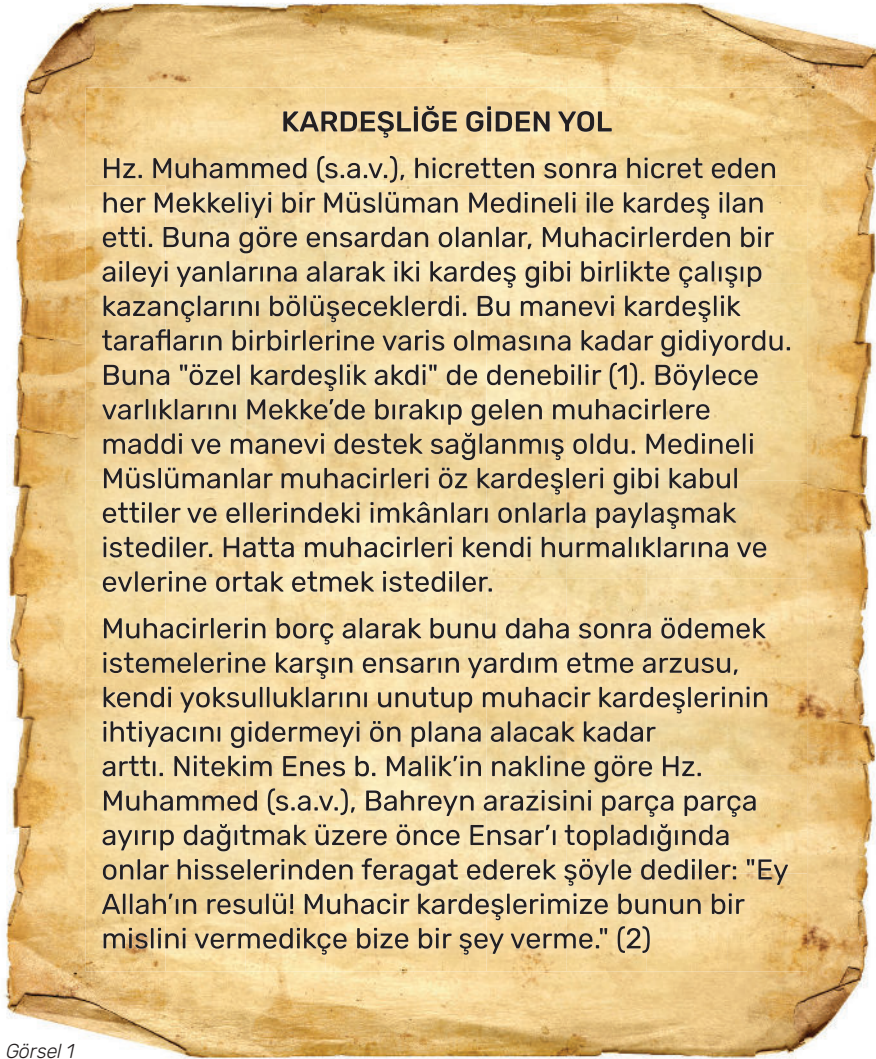
Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Atasözlerindeki dostluk ifadelerini fark ederim.		
Dostta bulunması gereken özellikleri bilirim.		
Dostluk ilişkilerinin menfaate dayalı olmaması gerektiğini savunurum.		
Atasözlerini kullanarak dostlukla ilgili mesaj verebilirim.		
Dostluğun toplumsal ilişkilerdeki önemini fark edebilirim.		

Etkinliğin Amacı	Dostları için fedakârlık yapmanın önemini fark edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin tarihte yaşanan dostluk örnekleriyle kendi dostları için neler yapabileceklerini fark etmeleri için geliştirilmiştir. Metin ve görseller etkileşimli tahtada açılır. Öğrencilerden metni okumaları ve görselleri incelemeleri istenir. Öğrencilerin soruları sözlü olarak cevaplamalarına rehberlik edilir. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmaları sağlanır.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Metni etkileşimli tahtada açınız. Öğrencilerin soruları sözlü olarak cevaplamalarını sağlayınız.

Görsel 1

- a) Hz. Muhammed'in (s.a.v.) yaptığı bu uygulamayı sosyal hayatta dostluk ve kardeşliğin önemi bağlamında değerlendiriniz.
- b) "Onlardan (muhacirlerden) önce o yurda (Medine'ye) yerleşmiş ve imanı da gönüllerine yerleştirmiş olanlar, hicret edenleri severler. Onlara verilenlerden dolayı içlerinde bir rahatsızlık duymazlar. Kendileri son derece ihtiyaç içinde bulunsalar bile onları kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden, hırsından korunursa işte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir." (Haşır/9) ayetini dostlukların gelişmesi açısından değerlendiriniz.

2. Öğrencilerinizin görsellerle dostluk arasında bağlantı kurmasını ve bununla ilgili düşüncelerini sınıf arkadaşları ile paylaşmalarını sağlayınız.

Görsel 2

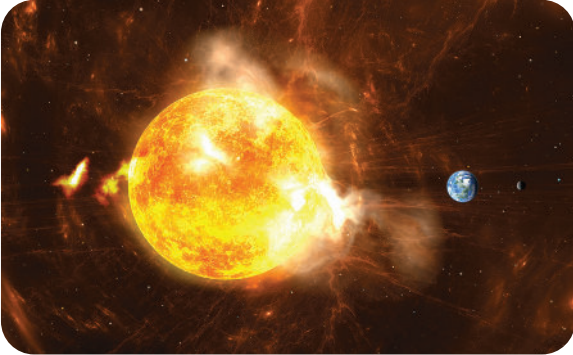
Blank lined area for writing thoughts related to the image of hikers helping each other.

Görsel 3

Blank lined area for writing thoughts related to the image of a lit candle.

Görsel 4

Blank lined area for writing thoughts related to the image of a sun/star in space.

Görsel 5

Blank lined area for writing thoughts related to the image of a decorative mirror.

Sınıf İçi Etkinlik

4

DOSTLUKTAN KARDEŞLİĞE

3. Öğrencilerden dostlarından birine onu önemseydiğini ifade eden bir şiir veya mektup yazmalarını isteyiniz.

Large empty area for writing a poem or letter.

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Gerektiği zaman dostlarım için fedakârlıkta bulunurum.		
Dostluğun karşılıklı saygı ve sevgi üzerine kurulacağına inanırım.		
Dostlarıma duygularımı farklı şekilde ifade edebilirim.		
Dostluğun toplumsal birlik için önemli bir değer olduğunu savunurum.		
Dostlarıma zor zamanlarında destek olmam gerektiğini bilirim.		

Etkinliğin Amacı	Dostluk değerinin kişiler arası ilişkilerde olumlu etkisini fark edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin Türk geleneklerindeki dostluk örneklerinden yararlanarak gerçek dostluğun toplumsal ilişkilere nasıl yansıdığını fark etmeleri için geliştirilmiştir. Metin, etkileşimli tahtada açılır. Öğrencilerden sorulara cevap vermeleri istenir. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmaları sağlanır.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Örnek metinleri etkileşimli tahtada açınız. Öğrencilere okutunuz. Öğrencilerden soruları cevaplamalarını isteyiniz

Görsel 1

TUZ VE EKMEK HAKKI

Tuz ve ekmek, tarihsel süreçte Türk milleti için önemli iki unsur olmuştur. Bu durum zamanla "tuz ekmek hakkı" gibi bir geleneği meydana getirmiştir. Bu gelenek kültürümüzde dostluğun gelişmesi için önemli bir öge hâline gelmiştir.

"Birbirini tanımayan iki kişi bir münasebetle birbirinin ekmeklerini, yemeklerini yerler. Aynı sofradan alınan nasiple ikram edilenin minneti, onlara bütün bir ömür unutulmayacak samimiyetin ve dostluğun kapılarını açar. Bu samimiyet ve dostluk onları bir kalp yapar. Artık birbirlerine kötülük edemezler. Karşılıklı itimadin ve civanmertliğin asil bir örneği olan bu ruh ve fikir birliği bir "yemin" hükmünde ve değerindeki hüviyetiyle kutsallaşır." (1).

Aynı sofradan yenilen tuz ve ekmek, artık aradaki dostluğun bir nişanesi olmuş ve bu dostluğun bozulmaması için bir ant hâlini almıştır (2). Bu antlaşma zamanla tuz ve ekmek hakkına ihanet etmeme, vefalı olma, dostluğun değerini, dostunun kadir kıymetini bilme, onunla iletişimi koparmama gibi hassasiyetleri de beraberinde getirmiştir.

Şükrü Elçin, *Tuz-Ekmek Hakkı Deyimi Üzerine.*

Mehmet Samsakçı, *Türk Kültür Ve Edebiyatında Tuz Ve Tuz-Ekmek Hakkı.*

- a) *Tuz ve ekmek hakkı deyimi ile ilgili düşüncelerinizi paylaşınız.*
- b) *"Bir acı kahvenin kırk yıl hatırı (hakkı) vardır." atasözünü tuz ekmek hakkı bağlamında değerlendiriniz.*

Sınıf İçi Etkinlik

5

GELENEKTEN GELECEĞE DOSTLUK

- c) Aşağıdaki metinlerden yola çıkarak tuz ekmek hakkının kültürümüzde ilk Türk kaynaklarından itibaren çeşitli edebî eserlerde, sözlerde, şarkılarda yer almasını dostluğa verilen önem açısından açıklayınız.

Tiriglik uzunın tiler erse sen
Akı ol tuz etmek yitür usa sen

(Kutadgu Bilig, 4279. beyit)

Eğer uzun ömür dilersen cömert ol;
başkalarından mümkün merteye tuz ekmeği
esirgeme.

Dediler bu pendi sordumsa kime,
Tuz ekmek bilmeze müşkülün deme.
Kül kömür ye, namert lokmasın yeme
Gün olur başına kakar demişler.

(Levni, Atalar Sözü Destanı)
(<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/levni>)

pend: nasihat, öğüt.

Tuz ekmek hakkı bilene
Sofra kurmasan da olur
Ilık bir tas çorba yeter
Rızkım buymuş der içirim

Bariş Manço "Dört Kapı"

<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/913643>

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Türk geleneklerinde dostluğa verilen değeri fark ederim.		
Tuz ekmek hakkının eski bir dostluk geleneği olduğunu bilirim.		
Dostluk değerinin vefa duygusuna dayandığına inanırım.		
Dostluğun menfaat üzerine kurulmayacağını düşünürüm.		
Dostluğun kişiler arasında güçlü bir bağ kurduğunu fark ederim.		

Etkinliğin Amacı	Gerçek bir dostta olması gereken özellikleri fark edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin gerçek bir dostun özelliklerini fark edebilmeleri üzerinedir. Metin etkileşimli tahtada açılır. Öğrencilerin soruları cevaplamaları sağlanır, kontrol listesini doldurmalarına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Metni etkileşimli tahtada açarak öğrencilerin sırayla okumalarını ve soruları cevaplamalarını sağlayınız.

TAŞ ATANA GÜL

1. Bölüm

Bir zamanlar iki arkadaş çölde yolculuk yapıyorlardı. Bir süre sonra aralarında tartışma çıktı ve arkadaşlardan birisi diğerinin yüzüne tokat attı. Tokat yiyen arkadaşın canı yanmış, kalbi kırılmıştı ama hiçbir şey demedi. Sadece eğilip kuma şunları yazdı:

"Bugün en iyi arkadaşım yüzüme tokat attı."

- a) *Samimi bir arkadaşınız size böyle bir davranışta bulunsaydı ne hissederdiniz?*

2. Bölüm

Yürümeye devam ettiler. Suları bitmek üzereydi. Neyse ki sonunda bir vahaya ulaştılar. Doya doya su içtiler. Mataralarını doldurdular. Sonra suda yıkanmaya karar verdiler. Tokat yemiş olan arkadaş suyun balçıklı kısmına takıldı. Gitgide batıyordu ama arkadaşı hemen atılıp onu kurtardı. Suda boğulmanın eşiğinden kurtulan arkadaş, biraz ötedeki bir kayanın yanına gitti ve kayanın üzerine şu yazıyı kazıdı:

"Bugün en iyi arkadaşım hayatımı kurtardı."

- b) *Tartıştığınız bir dostunuzun zor durumda olduğunu gördüğünüzde ne yaparsınız?*

3. Bölüm

Diğeri sordu:

"Senin canını yaktıktan sonra kumun üstüne yazmıştın. Şimdi ise bir kayanın üstüne yazıyorsun. Neden?"

Arkadaşı ona şöyle cevap verdi:

"Birisini bizi incittiğinde bunu kumun üstüne yazmalıyız. Ta ki affedicilik rüzgârları onu kolayca silebilsin fakat birisi bize iyilik yaptığında onu kayanın üstüne nakşetmeliyiz ki öfke ve intikam rüzgârları onu oradan silemesin."

https://dereiftlikortaokulu.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/66/10/714003/dosyalar/2020_12/29220432_29102854_5_3_turk_sanliurfa.pdf

- c) *Bu hikâyede dostluk değerinin hangi özelliği üzerinde daha çok durulmuştur? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.*

Sınıf İçi Etkinlik

6

GERÇEK DOST

2. Bilgi grafiğini etkileşimli tahtada açınız. Öğrencilerin bir dostta bulunması gereken özelliklerini incelemelerini ve boş bırakılan yerlere uygun cümleler söylemelerini sağlayınız.

1

İyi bir dost size karşı sorumluluk hissetmeli ve sizinle gerçekten ilgilenmelidir. Böyle bir dostluk iki yönlü olmalıdır, her iki taraf da bu dostluk için çaba göstermeli ve özveride bulunmalıdır.

2

Dostunu eleştirilebilen gerçek bir dosttur çünkü kusurları hakkaniyetle kendilerine söylenmediği takdirde ayıplarını hüner sanabilir, gerçeği göremeyebilir. Dostluk, dostun takdim ettiği her şeyi takdir etmek demek değildir.

3

Yaşadığın kötü bir olayda, hiç düşünmeden herkesten önce yanına koşan kişidir gerçek dost. Sizi hiçbir zaman yüzüstü bırakmayacak, iyi günde de kötü günde de yanınızda olacak ve desteğini esirgemeyecek bir arkadaş; gerçek bir dosttur.

4

.....
.....
.....
.....

5

.....
.....
.....
.....

Görsel 1

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Dostum için vefa ve bağlılık gösteririm.		
Dostluğun menfaate dayalı olmaması gerektiğini savunurum.		
Dostumu eleştirirken kalbini kırmamaya özen gösteririm.		
Dostluğun birbirine değer verme temeline dayandığını düşünürüm.		
İhtiyaç duyduğu anda dostumun yanında olurum.		

Etkinliğin Amacı	Doğayı ve canlıları koruyabilme, onlara merhamet edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik; öğrencilere dostluğun insan hayatındaki önemini kavratılabilme, onlarda doğayı ve canlıları koruma bilincini artırabilme amacıyla geliştirilmiştir. Metin etkileşimli tahtada açılır. Öğrencilerin soruları cevaplamaları sağlanır, kontrol listesini doldurmalarına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Haber metnini etkileşimli tahtada açarak öğrencilerin okumalarını ve soruları cevaplamalarını sağlayınız.

Görsel 1

Mektup götürdüğü köyde bulduğu kuğu ile postacının "Garip" dostluğu 37 yıldır sürüyor

Edirne'de emekli postacı Recep Mirzan'ın 1984 yılında mektup götürdüğü köyde yaralı hâlde bulup iyileştirdiği ve "Garip" ismini verdiği kuğu ile dostluğu 37 yıldır sürüyor. Posta dağıtmak için gittiği merkeze bağlı Sarayakpınar köyünde yaralı bir kuğu gören Mirzan, kuşu tedavisi için Edirne'deki evine getirdi. Mirzan'ın, kırık kanadı nedeniyle "Garip" ismini verdiği ve tedavi ettiği kuğu; uçabilecek duruma gelmesine rağmen postacıyı terk etmedi. Mirzan'ın bahçesindeki kümeste kalan Garip, sahibine günün her anında arkadaşlık ediyor. Mirzan'ın bahçe işleri yaptığı ya da dinlendiği sırada hep yanında olan kuğu, akşam yürüyüşlerine de eşlik ediyor. (...)

"Eskiden daha dinçti, artık yaşlandı"

Mirzan, kuğunun yaralı sol kanadını tahta parçaları ve ipe sarıp iyileştirdiğini ifade ederek "Şu an kanadı biraz düşük ama sağlam. Çağırdığım zaman gelir. Ben 63 yaşındayım. Onun yaşı benden fazladır belki. 1984'ten beri burada, hiç ayrılmadı yanımdan. Nehir taşkınlarında bile buradan gitmedi. Eskiden daha dinçti, artık yaşlandı." diye konuştu. (...)

<https://www.aa.com.tr/tr/yasam/mektup-goturdugu-koyde-buldugu-kugu-ile-postacinin-garip-dostlugu-37-yildir-suruyor/2128824> (Düzenlenmiştir.)

- a) Hayvanlar ile dost olmak mümkün müdür? Düşüncelerinizi ifade ediniz.
- b) İnsanlar ile hayvanlar arasındaki dostluğa yönelik bildiğiniz başka örnekler var mı? Arkadaşlarınızla paylaşınız.
- c) Kuğuyu yıllarca postacının yanında tutan, postacının da menfaat gözetmeksizin kuğuya yıllarca sahip çıkmasını sağlayan duygu ne olabilir? Tartışınız.
- ç) Hayvanların hepsi ile dost olunabilir mi? Dost olmada sınırlar ne olmalıdır? Açıklayınız.

2. Öğrencilerden aşağıdaki görselleri inceleyerek görsellerle ilgili düşüncelerini hayvanlarla dostluk bağlamında ifade etmelerini isteyiniz.

Görsel 2

Görsel 3

Görsel 4

Görsel 5

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Dostluğun güven, sadakat ve vefa gerektirdiğine inanırım.		
Doğayı ve canlıları koruyup onlara merhamet edebilmenin önemini bilirim.		
İnsanlar ile hayvanların dost olabileceğine inanırım.		
Hayvanlara karşı ilgili ve merhametliyim.		
Dostluk ilişkilerinin menfaat barındırmadığını bilirim.		

Etkinliğin Amacı	Dostluğun kişiler arasındaki güçlü ilişkilere dayandığını fark edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin dostluk ilişkilerinin gelişmesinde makam farkının önemli olmadığını ve sosyal hayatta konumlar değişse de dostlukların kalıcı olabileceğini fark etmeleri amacıyla geliştirilmiştir. Metinler etkileşimli tahtada açılır. Öğrencilerden metinleri okumaları ve soruları cevaplamaları istenir. Kontrol listesinin doldurulması sağlanır.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Metinleri etkileşimli tahtada açınız. Öğrencilerden metinleri okumalarını ve soruları cevaplamalarını isteyiniz.

SULTAN VE HİZMETKÂRIN DOSTLUĞU

Devlet adamı, şeyhülislâm ve tarihçi Hoca Sâdeddin Efendi'nin babası olan Hasan Can Çelebi, Yavuz Sultan Selim'in Çaldıran Zaferi'nin (1514) ardından Tebriz'e girmesinden sonra buradan İstanbul'a getirdiği âlim ve sanatkârlar arasındaydı. Yavuz Sultan Selim'in özel hizmetine alınan Hasan Can; padişahın en yakın adamlarından biri oldu, onunla birlikte sefere katıldı. Hasan Can, Yavuz Sultan Selim'in vefatına kadar altı yıl süren hizmeti sırasında birçok olaya şahit oldu; padişahın en gizli sırları onunla paylaştığı, yakın dostu, sırdaşı ve sohbet arkadaşı olduğu bilinmektedir.(1)

Yavuz Sultan Selim'in vefatından sonra Hasan Can üzüntüden inzivaya çekildi. Sultan'a olan bağlılık ve muhabbeti sebebi ile onun ölümünden sonra yüzünün bir daha gülmediği rivayet edilir. Kanuni Sultan Süleyman'ın kendisine teklif ettiği yüksek makamdaki vazifeleri reddederek münzevi bir hayat yaşamayı tercih etmiştir.

Hasan Can Çelebi, 17 Şâban 974 (27 Şubat 1567) tarihinde oğlu Hoca Sâdeddin Efendi ile beraber gittiği Bursa'da vefat etti ve Yeşiltürbe kapısının yakınlarında yol kenarına defnedildi. (2)

Görsel 1

(1) <https://islamansiklopedisi.org.tr/hasan-can-celebi> (Düzenlenmiştir.)

(2) M. Çağatay Uluçay, "Mehterhane", s. 45

Görsel 2

ÖMRE SİĞMAYAN DOSTLUK

Salih Bozok Atatürk'ün hayatı boyunca yanından ayırmadığı tek isimdi. Bozok, Mustafa Kemal'in hem mahalle hem okul arkadaşıydı. Aynı okulları okudular, Harp Okulunu bitirdiler. Atatürk'ün yıllarca başyaverliğini yapan Bozok, milletvekili olduktan sonra bile hep Ata'nın yanı başındaydı.

Atatürk'ün bir şeye ihtiyacı olduğunda gözünü ilk çevirdiği anda gördüğü kişi Salih Bozok olurdu. Atatürk'le Salih Bozok arasında bakışlarla anlaştıkları; neyin yapılması, neyin yapılmaması gerektiğini kaş göz işaretleriyle kararlaştırdıkları ve uyguladıkları bir uyum söz konusuydu. Atatürk amansız hastalığa yakalandığında Salih Bozok aylarca yatağının başucunda beklemiş ve yanından hiç ayrılmamıştır.

<https://www.trthaber.com/haber/turkiye/atayi-en-cok-seven-kisi-salihbozok-440440.html> (Düzenlenmiştir.)

- Metindeki dostluk örneklerinden hareketle bir dostta bulunması gereken özellikler neler olabilir? Düşüncelerinizi gerekçeleriyle ifade ediniz.
- Dostluk ilişkilerinde sosyal konum denklığı önemli midir? Tartışınız.
- Sizin de verilen örneklerdeki gibi dostluklarınız var mı? Arkadaşlarınızla paylaşınız.
- Sahip olduğunuz dostlukları bilgi grafiğindeki nitelikler bağlamında değerlendiriniz.

Görsel 3

2. Öğrencilerden söz ve beyitleri dostluk bağlamında yorumlamalarını isteyiniz.

Dost sanki insanın bir ikinci kendisidir.

Cicero, Yaşlılık Dostluk

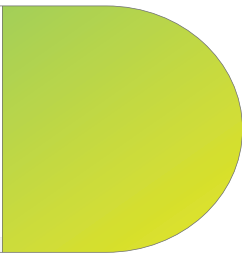

Adaş koldaş erdeş tutundı kalın
Adaş koldaş ol erke arka bilin

Günümüz Türkçesiyle

Birçok dost ve arkadaş edildi. Dost ve arkadaş insan için bir destektir.

Yusuf Has Hacip, Kutadgu Bilig

Senin gamını yemeden, derdine uğramadan senden bir şey umana
Aldanma sakın; aldatıyor seni, yalan söylüyor sana.
Sevinç gününde bütün dünya dostundur;
Amma gam gecesi dost olanı kolay gösteremez kimse

Mevlânâ

http://isamveri.org/pdf/drg/D01732/2017/2017_CICEKH.pdf

Görsel 4

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Dostluğun güven, sadakat ve vefa gerektirdiğine inanırım.		
Dostluğun fedakârlık gerektirdiğini bilirim.		
Dostluk ilişkilerinin menfaat barındırmadığını bilirim.		
Dostlarla zaman geçirmenin mutluluk kaynağı olduğunu düşünürüm.		
Dostluğun birbirine değer verme temeline dayandığına inanırım.		

Etkinliğin Amacı	Hayvanlarla dostluk kurabilme ve onların haklarını koruyabilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin diğer canlıları dost edinebilmeleri ve onlar için neler yapabileceğini fark edebilmeleri üzerinedir. Genel ağ haberi etkileşimli tahtada açılır. Öğrencilerin genel ağ haberini okumaları sağlanır ve habere yönelik sorular öğrencilere yöneltilir. Öğrencilerin soruları sözlü olarak cevaplamaları istenir. Öğrenciler gruplara ayrılır ve gruplara görev dağılımı yapılır. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmaları sağlanır.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Genel ağ haberini etkileşimli tahtada açınız. Öğrencilerin okumalarını sağlayınız. Soruları öğrencilerin cevaplamalarını isteyiniz.

EMEKLİ İŞÇİ, 53 KEDİNİN DEDESİ OLDU

Suruç ilçesindeki evinin kapılarını 3 yavrusuyla yaralı bir anne kediye açan emekli 87 yaşındaki Sabri Bilgin, kısa sürede sayıları 53'e ulaşan kedilerine evinin bahçesinde bakıyor.

31.01.2017

ŞANLIURFA - Rauf Maltaş

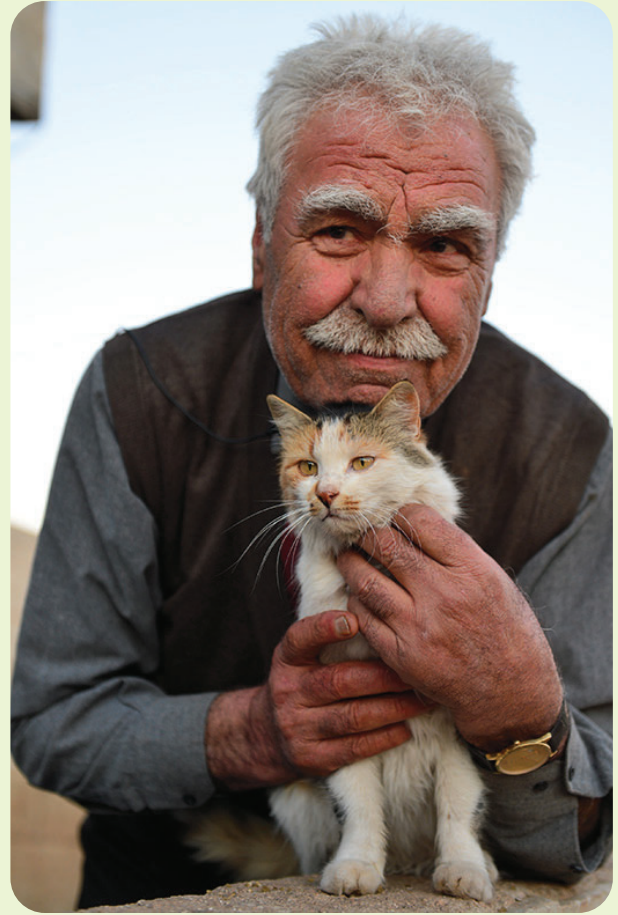
Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde "kedilerin dedesi" olarak tanınan 87 yaşındaki Sabri Bilgin, evlatları gibi gördüğü 53 kediye evinin bahçesinde özenle bakıyor.

İşçi emeklisi Bilgin, yaklaşık 20 yıl önce yolda yaralı bulduğu bir anne kediyle 3 yavrusuna yuvasını açtı. Sayıları zamanla artan, farklı renk ve yaşlardaki kedilere sahip olduğu için tek katlı evinin bahçesinde iki ayrı özel bölme yapan Bilgin, sayıları 53'e ulaşan kedilerine burada bakmaya başladı. Her gün yaklaşık 10 kilometre mesafedeki ilçe merkezine özel aracıyla giden Bilgin, kedileri için et, kemik, süt ve ekmek alıyor.

"Ben aç kalırım kedilerimi aç bırakmam hiçbir zaman. Birisi yoksa, hastaysa mutlaka arar, bulur, fiziki durumunu kontrol eder, ondan sonra rahat ederim. Yatıncaya kadar onları kontrol ediyorum. Kedilerime yılda 13 bin lira masraf ediyorum.

Yaklaşık 5 yıl önce 37 kedisinin öldüğünü, halen

onların derin üzüntüsünü yaşadığını gözyaşı dökerek anlatan Bilgin, "Şu an birinin gözünde sıkıntı var. İki de hasta. Veterinere götürüyorum. (...)" diye konuştu.

Görsel 1

<https://www.aa.com.tr/tr/yasam/emekli-isci-53-kedinin-dedesi-odu/738283> (Düzenlenmiştir.)

- a) Sabri Bilgin'in kediler ile olan bu ilişkisi dostluk olarak değerlendirilebilir mi? Tartışınız.
- b) Başka canlıların dostluğunu nasıl hissedersiniz? Açıklayınız.

SOKAKTAKİ DOST

9

Okul Dışı Etkinlik

2. Sokak hayvanlarını dost edinmelerine yönelik hazırlanan aşağıdaki görev odaklı çalışmayı birlikte yürütünüz. Bunun için öğrencileri gruplara ayırınız. Grupların görevlerini iki hafta içerisinde yerine getirmelerini sağlayınız.

1. Grup

- Slogan yazma
- Sloganları okulda uygun yerlere asma
- Sunu hazırlama
- Sınıflarda sunum yapma
- 4. grubun yardım kampanyasına destek olma

2. Grup

- Sokak hayvanlarıyla ilgili okul gazetesi çıkarma
- Sokak hayvanlarıyla ilgili afiş hazırlama
- Afişleri okulda uygun yerlere asma
- 4. grubun yardım kampanyasına destek olma

3. Grup

- Senaryo yazma
- Kısa film çekme
- 4. grubun yardım kampanyasına destek olma

4. Grup

- Fotoğraf çekme yarışması düzenleme
- Yardım kampanyası düzenleme
- Sokak hayvanlarına mama bırakılacak yerleri tespit etme
- Sokak hayvanlarına gerekli mamaları bırakma

Görsel 2

3. Gruplar görevlerini yerine getirdikten sonra sürece yönelik kısa bir değerlendirme yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Hayvanlarla dostluk kurulabileceğine inanırım.		
Hayvanlara karşı merhametli davranırım.		
Hayvan hakları konusunda duyarlıyım.		
Sokak hayvanları için yapılan çalışmalara katılırım.		
Doğayı ve canlıları korurum.		

Etkinliğin Amacı	Arkadaşların olumlu kişilik özelliklerini ve yeteneklerini örnek alabilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, arkadaşlarının olumlu özelliklerinden yararlanarak öğrencilerin örnek bir film karakteri tasarımları ve arkadaşlarıyla okul dışında buna yönelik uygulama yapmaları üzerinedir. Hazırlık metni okunur. Arkadaşların seçkin kişilik özelliklerinden ve yeteneklerinden faydalanma yöntemleri değerlendirilir. Dersin sonunda öğrencilere arkadaşlarıyla yapabilecekleri bir okul dışı uygulama etkinliği verilir. Uygulanan etkinlik öğrenciler tarafından bir sonraki derste sınıfta sunulur ve etkinlik sonrası ortaya çıkan ürünler sınıfta sergilenir. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmaları sağlanır.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. "Arının Mesajı" başlıklı metni okuyunuz.

Görsel 1

ARININ MESAJI

Doğayı dikkatle incelersek her bir canlının insanlara mesaj verdiğini görebiliriz. Arının bal yapması, üzerinde düşünmeye değer örneklerden biridir. Bal yapabilmek için bir arı günde 1000-1500 adet çiçeği ziyaret eder. Arının her bir çiçekten topladığı nektar ürettiği bala ayrı bir nitelik katar (1). İnsan da kişiliğini geliştirirken çevresindekilerden olumlu ya da olumsuz şekilde etkilenir. Arkadaşların olumlu özelliklerini mümkün olduğunca örnek almak gerekir ancak bu noktada onları çok iyi tanımak önemlidir. İyi arkadaşın kişiye sağlayacağı fayda konusunda Hz. Muhammed (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"İyi arkadaşla kötü arkadaş misk taşıyan kimse ile körük üfüren kimse gibidir. Misk taşıyan ya sana onu ikram eder yahut sen ondan (miski) satın alırsın ya da ondan güzel bir koku duyarsın. Körük üfüren kimse ise ya elbiseni yakar ya da ondan kötü bir koku duyarsın!" (2).

<http://www.ibt.gov.tr/tr-TR/kurumsal/Birimler/VeterinerHizmetleriMd/Documents/AriYetistiriciligiEgitimi/KoloniYapisiVeG%C3%B6revleri.pdf>

<https://dergi.diyaret.gov.tr/makaledetay.php?ID=9377>

- Metne göre kişilik gelişiminde arkadaşlıkların etkisini tartışınız.
- Mevlâna'nın "Kimle gezdiğinizize, kimle arkadaşlık ettiğinize dikkat edin. Çünkü bülbül güle, karga çöplüğe götürür." sözünü arkadaşlık ilişkileri bağlamında değerlendiriniz.

2. Öğrencilerden örnek kişilik özelliklerine ve üstün yeteneklere sahip bir film karakteri kurgulamalarını ve soruları sözlü olarak cevaplamalarını isteyiniz.

- a) Bir film için hem kişilik özellikleriyle insanlara güzel örnek olabilecek hem de yetenekleriyle izleyiciyi etkileyebilecek bir karakter geliştirmeniz isteniyor. Bu karakterde hangi arkadaşınızın hangi kişilik özelliklerinin veya yeteneklerinin bulunmasını isterdiniz? Anlatınız.

ÖRNEK KARAKTER

Örnek karakterimin ismi Deniz. Deniz'in Zeynep gibi yardımsever, Hakan gibi çalışkan olmasını istiyorum. Fırat gibi web sayfası hazırlayabilmesini ve Şule gibi kaligrafi yeteneğine sahip olmasını planlıyorum.

- b) Oluşturduğunuz karaktere bir isim veriniz ve karakterinizin özelliklerini sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek Karakter	
Karakterimin İsmi	
Karakter Özelliklerim veya Yeteneklerim	
Karakter Özelliğini Aldığım Arkadaşlarım	

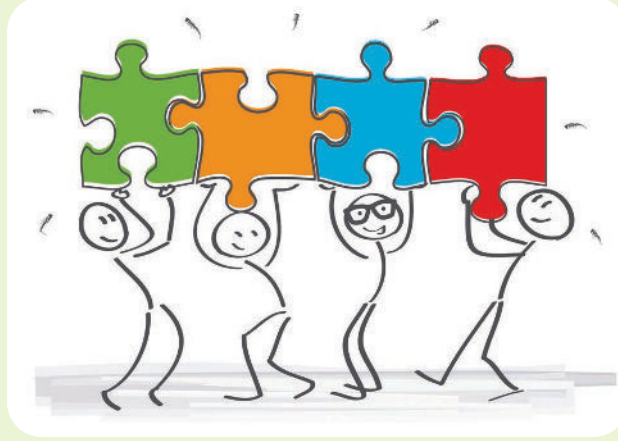
- c) Tabloda isimlerini yazdığınız arkadaşlarınızdan kendi kişilik ve yetenek gelişiminiz açısından etkilendiğinizi düşünüyor musunuz? Örnek vererek açıklayınız.
- ç) Aşağıda verilen yöntemlerden hangisi insanların örnek alınabileceği olumlu davranışlardan biridir? Listeye bir yöntem de siz ekleyiniz.

- Birlikte bolca vakit geçirme
- Okuduğu kitapları okuma
- Hayata olan bakış açısını keşfetme
- Aile ziyaretinde bulunma
- İzlediği filmleri izleme

Siz listeye ne eklemek istersiniz?

-
-
-
-
-
-

3. "Okul Dışı Uygulama Etkinliği" hakkında öğrencilerinizi bilgilendiriniz ve belirtilen uyarıları vurgulayınız.

Görsel 2

OKUL DIŞI UYGULAMA ETKİNLİĞİ

- Arkadaşınızın yetenekli olduğu bir alanda birlikte çalışma (gitar çalma, resim yapma vb.) ortaya koyabileceğiniz bir etkinlik belirleyiniz.
- Planladığınız etkinliği arkadaşınızla uygulayınız. Arkadaşınız onay verirse çalışma sürecinden bazı kesitleri fotoğraf çekerek kayıt altına alınız.
- Yaptığınız çekimleri etkileşimli tahtaya yansıtarak uygulamanız hakkında sınıfta kısa bir sunum yapınız. Sunumunuzda etkinliğin size neler kattığını ve etkinlik hakkındaki duygu ve düşüncelerinizi paylaşınız.

4. Öğrencilerle birlikte etkinlik sürecine yönelik bir değerlendirme yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

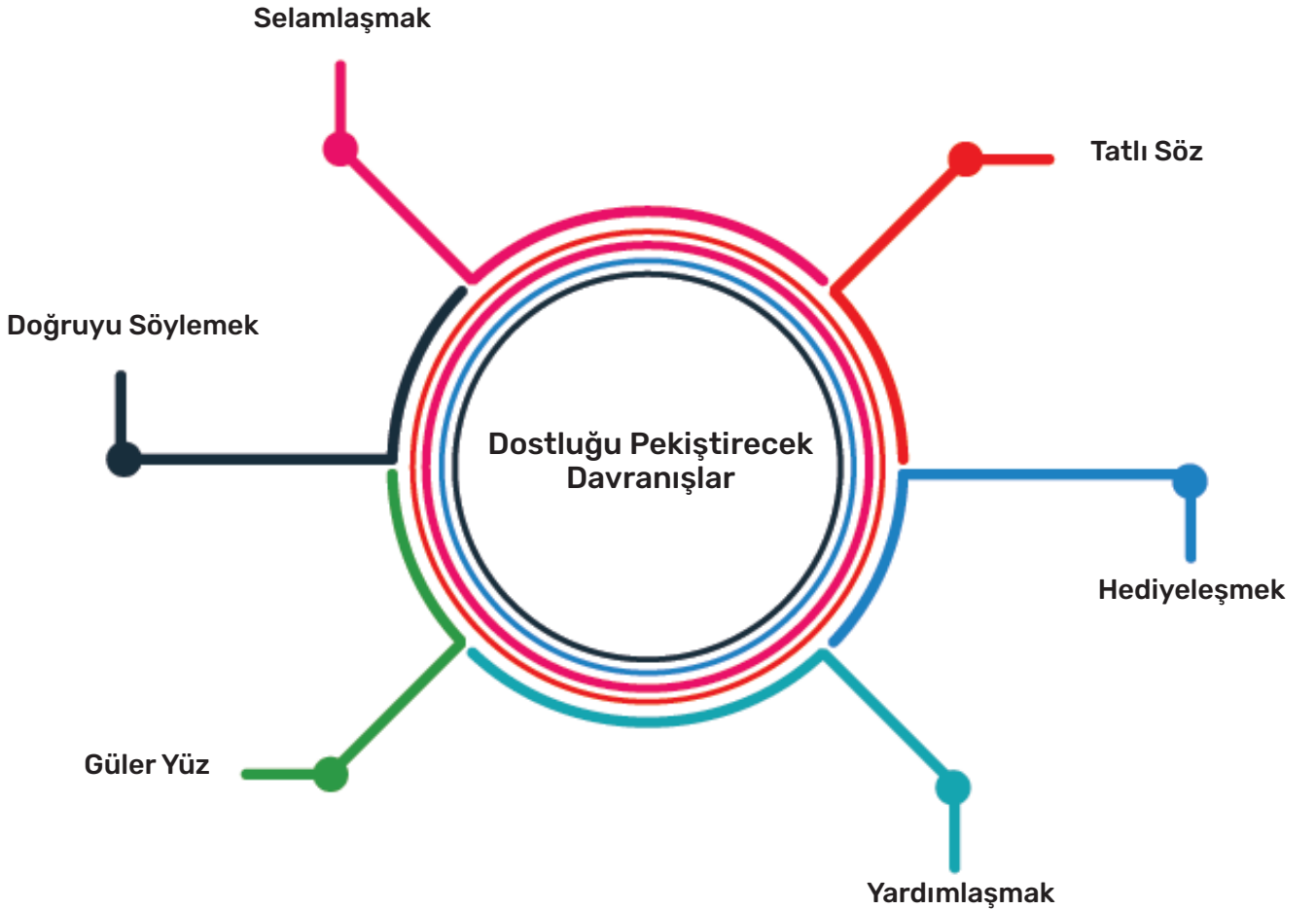
Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Arkadaşlarımın örnek alınabilecek kişilik özelliklerini ayırt edebilirim.		
Arkadaşlarımın olumlu kişilik özelliklerini örnek almaya gayret gösteririm.		
Arkadaşların birbirlerini etkilediklerini düşünürüm.		
Arkadaşlarımın olumlu özelliklerini ve yeteneklerini takdir ederim.		
Arkadaşlarımın başarılı ve mutlu olması için emek harcarım.		

Etkinliğin Amacı	Dostlukla ilgili davranışları günlük hayata aktararak arkadaşlıkları dostluğa dönüştürülebilir.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencinin dostluğu pekiştirecek davranışları fark ederek hayata aktarabilmesi için geliştirilmiştir. Dostlukla ilgili kavramlar küçük kâğıtlara yazılarak katlanır ve bir kutuya atılır. Bir hafta boyunca her gün öğrencilerin kutudan bir kâğıt çekmeleri, kâğıtta yazan davranışı o günden itibaren uygulamaları istenir. Öğrencilerin uygulamalara yönelik düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşmaları ve kontrol listesini doldurmaları sağlanır.		
Araç Gereç	Kutu, görev kâğıtları.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Bilgi grafiğini etkileşimli tahtada açarak öğrencilerin incelemesini sağlayınız. Öğrencilerin verilen soruyu cevaplamalarını isteyiniz.

a) Dostluğu pekiştirecek davranışlar neler olabilir? Örneklerle açıklayınız.

Görsel 1

- b) Dostunuzla sorun yaşadığınızda sorunu düzeltmek için ne yaparsınız, dostunuzdan ne yapmasını beklersiniz? Sınıfça tartışınız.

Ben Ne Yaparım?	Dostumdan Ne Beklerim?
Sorunun kaynağını araştırırım.	Çözüme açık olmasını beklerim.

2. Sınıfa önceden hazırladığınız bir kutu getiriniz. Dostluğu pekiştirecek davranışları birer görev cümlesi olarak kâğıtlara yazınız ve kutuya atınız.

Görsel 2

Dostluğu Pekiştirecek Eylemler	Görev Cümleleri
Selamlaşmak	Arkadaşlarına selam ver.

3. Bir hafta boyunca bu etkinliği gerçekleştirmeleri için seçilen, gönüllü en az beş öğrencinin kutudan çektikleri davranışları ertesini gün uygulamalarını isteyiniz. Uyguladıkları davranışlarla ilgili hislerini yazmalarını isteyiniz.
4. Öğrencilerin bir hafta boyunca uyguladıkları bu etkinlik sonucunda yazdıkları notların sonraki hafta sınıfta okunmasını ve bu konu hakkındaki duygularını paylaşmalarını sağlayınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündüklerinizi için "Evet", sahip olmadığınızı düşündüklerinizi için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme ltleri	Evet	Hayır
Dostluğun iletişimle geliştiğini fark ederim.		
Dostluğun birbirine değer verme temeline dayandığına inanırım.		
Olumlu davranışların arkadaşlık ilişkilerini güçlendirdiğini kabul ederim.		
Dostluğu pekiştirecek davranışlarda bulunurum.		
Dostlarımı nemsemem gerektiğini bilirim.		

Etkinliğin Amacı	Dostluğa farklı açılardan bakabilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, kültürümüzde var olan ahretlik geleneği örneğinden yola çıkılarak öğrencilerin dost olmanın farklı açılarını kavrayabilmelerini sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Metin etkileşimli tahtada açılır. Öğrencilerden sorulara cevap vermeleri ve verilen görevleri yerine getirmeleri istenir. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmaları sağlanır.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Verilen soruyu öğrencilerin cevaplamalarını sağlayınız.
a) "Ahretlik" kelimesi size ne çağrıştırmaktadır? Açıklayınız.
2. Metni etkileşimli tahtada açınız. Öğrencilerin soruları cevaplamalarını sağlayınız.

Görsel 1

AHRETLİK

Ahret, "dinî inanışa göre insanın öldükten sonra dirilip sonsuza dek kalacağı ve Tanrı'ya hesap vereceği yer, öbür dünya, öteki dünya" olarak tanımlanmaktadır. Ahretlik ise "ahirete dayanan" anlamına gelir. Anadolu irfanının dostluğa yönelik geleneklerinden biri de kişilerin "ahretliğinin" olmasıdır. Ahretlik; samimi arkadaşlık, dostluk, kardeşlik, birbirlerine karşı asla üstünlük taslamamak, sırlarını ifşa etmemek velhasıl iki yerine bir olabilmektir. Ahret kardeşliği "yaşlanmış kadınlar arasında öteki dünya inancına dayanarak kurulan dostluk/kardeşlik ilişkisi" şeklinde de açıklanmaktadır. Tanım olarak her ne kadar yaşlı kadınlar arasında verilen söze dayalı bir akrabalık türü gibi görünse de bunun farklı yaş grupları arasında hatta kadın ve erkek arasında yapılan türleri de bilinmektedir. Ahret kardeşiyle ilgili olarak "ahretlik, kardeş, olma kardeş" gibi adlar kullanılmaktadır. Ahret kardeşlerinin çocukları annelerinin ahret kardeşine "ahret anne" veya "ahret teyze" derler. Öz kardeşten daha değerli görülen ahret kardeşlerinin çocukları arasında da kardeşlik bağı vardır.

Bir kişinin isterse birden fazla ahret kardeşi olabilir. Evlenmeden önce genç kızlar arasında başlayan ahret kardeşliği evlendikten sonra da yapılmaya devam edebilir. Hatta evli kadınların eşleri de birbiriyle ahret kardeşi olabilir. Ahretliğin temelinde dostların birbirlerini ikaz etmesi, birbirine nasihat etmesi, bir nevi arkadaşına bekçilik etmesi, eğrisinin ve doğrusunun sorumluluğunu üstlenmesi gibi amaçlar yatmaktadır.

Akman, A. Gelenek Görenek ve İnançlar

AHRETLİK

12

Aile ile İrtibatlı Etkinlik

- Ahret kardeşliğine benzer dostlukların yaşanması kişiye neler kazandırır? Düşüncelerinizi gerekçeleriyle ifade ediniz.*
 - Ahretlik diyebileceğiniz dostluklar için tanımınız nedir? Arkadaşlarınızla paylaşınız.*
 - Dostlarınız için kullandığınız ifadeler nelerdir? Kullandığınız ifadelerin ahretlik kavramı ile benzer ve farklı özelliklerini tartışınız.*
 - "Kendinize Allah yolunda kardeşler edinin. Çünkü onlar dünya için de ahret için de lazımdır." Hz. Ali'nin (r.a.) bu sözünden neler anladığınızı dostluk bağlamında değerlendiriniz.*
3. Öğrencilerden kültürümüzde yer alan "musahiplik, kirve" vb. kavramlar hakkında aile ve yakın çevrelerinden bilgi almalarını isteyiniz. Bu bilgileri sınıfta paylaşmalarını sağlayınız. Bu uygulamaları sınıfça dostluk ilişkileri bağlamında değerlendiriniz. Beğendiğiniz bir geleneği yaşatmak için neler yapılabileceğini tartışınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Dostluğun güven ve vefa gerektirdiğini bilirim.		
Dostluğun karşılıklı emek ile sürdürülebileceğini savunurum.		
Dostluğun saygı ve sevgi üzerine kurulacağına inanırım.		
Dostlarıma anlayışla yaklaşırım.		
Dostlarımin zor günlerinde yanlarında olurum.		

BU SAYFA BOŞ BIRAKILMIŞTIR.